

NEVELÉS ÉS ÉLET

NEMZETI ÉS POLITIKAI NEVELÉS EURÓPÁBAN, ezen a címen gyűjti egyetlen füzetbe a Berlinben megjelenő *Internationale Zeitschrift für Erziehung* nyolc nemzet egy-egy kiváló pedagógusának dolgozatát. A bevezetőt Alfred Baumbler, a berlini egyetem filozófia és politikai nevelés tanára írta meg:

Weltdemokratie und Nationalsozialismus címen. Ebben a tanulmányában a mai német világnézeti felfogás szemszögéből Európa új rendjének, mint történetfilozófiai kérdésnek fejtegetését adja, mintegy középponti elvül választva a hatalom újszerű megfogalmazását. Valóban sokszínű képet kapunk ezután a többi szereplő nemzet nevelői felfogásáról, illetőleg inkább történeti fejlődéséről, mert a munkatársak nagyobbára a mai helyzet megértéséhez nemzeti múltjuk megvilágítását tűzték ki feladatuk. Sorban következnek az olasz politikai nevelés bemutatása (Vittorio Ivella tollából), a finnnek politikai nevelésének fejtegetése (J. A. Hollo-tól), majd harmadik helyen a magyar nemzeti nevelés ismertetése, melyet Somogyi József írt meg igen nemes tárgyilagossággal. Tanulmányának címe: A nemzeteszmé a magyarországi nevelésben. Utána a Dunavölgy többi népének nevelői felfogását ismerjük meg a következő címmel és sorrendben: Nemzeti népnevelés Romániában (Stefan. Bărsănescu), A bulgár nép nemzetnévelése (Botju Schanow), Horvátország útja a nemzeti népművelődéstől a politikai neveléshez (Vlado Petz) és végül A szlovákok nemzetpolitikai nevelése (František Bokes). — Különösen a körülöttünk élő népek nevelési felfogásának ismerete elsőrendű szellemi feladatunk, mert hiszen csak így láthatunk tisztán egész népi fejlődésük és mai világnézeti beállítottságuk terén, ami a dunavölgyi megoldandó kérdések helyes megítéléséhez elengedhetetlenül szükséges. Évekkel ezelőtt felmerült már egy Dunavölgyi Nevelői Szemle gondolata, amely hivatva lett volna rendszeresen ismertetni a körülöttünk élő népek nevelői felfogását s így bőséges alapot nyújtott volna az idevonatkozó kérdések tisztánlátásához és helyes megítéléséhez. Az első német folyóirat 1942. utolsó számában ilyenfajta szemlét tart a birodalom szomszédainak, barátainak és szövetségeseinek szellemi portáján, persze a saját elgondolása szerint csoportosítva az egyes nemzetek szószólóinak mondanivalóját. Mindenesetre így is, igen tanulságos és érdekes olvasmány a folyóirat e száma minden magyar nevelő számára.

A tanulók kérdése a fizika tanításban. Minden tárgy tanításával a káthathatjuk, fejleszthetjük a tanuló lelki világát. A fizika tanítása is gazdag nevelési lehetőségeket nyújt, hiszen az állandóan használt logikai módszerek fejlesztik az értelmet, a természetrendje csodálatot és vallásos áhitatot ébreszt és a nehézségek tervszerű legyőzése erősítik az akaratot. A nevelő lehetőségek kihasználása nagy mértékben a tanítás módjától függ. A didaktika megmutatja a nevelés és tanítás legbiztosabb útjait. Az ott leírt legfontosabb követelmények egyike, a tanulók cselékvő részvételének minél teljesebb felhasználása. Az erre irányuló eszközök: a kérdve-kifejtő módszer, a munkáltató tanítás és a fizikai gyakorlat. (Részletes utasítások a gimnázium és leánygimnázium tantervéhez. II.